

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/64/2018
Identifikačné číslo spisu:	7211220266
Dátum vydania rozhodnutia:	16.07.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Janka Cisárová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:7211220266.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne X., rod. Y., bývajúcej v W., zastúpenej JUDr. Jarmilou Machovou, advokátkou, so sídlom v Košiciach, Štúrova 20, proti žalovanému N. bývajúcemu v W., zastúpenému JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou, so sídlom v Košiciach, Štúrova 20, o zaplatenie 32 500 €, vedenej na Okresnom súde Košice II, pod sp. zn. 22 C 95/2011, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 26. septembra 2013, sp. zn. 3 Co 207/2012, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 21. februára 2012 č. k. 22 C 95/2011-70 rozhodol o základe nároku žalobkyne, ktorým sa domáhala proti žalovanému zaplatenia 32 500 € titulom vyporiadania spoločného majetkového práva manželov tak, že je dôvodný. Vychádzal zo zistenia, že účastníci konania počas trvania manželstva nadobudli spoločné členstvo v družstve a zároveň im vznikol spoločný nájom bytu č. XXX o veľkosti 75,98 m², v bloku B-2 , 7. poschodie nachádzajúcom sa v W., ul. O.. Po rozvoze manželstva účastníci konania Dohodou z 23. septembra 2009 vysporiadali spoločné členstvo manželov v družstve tak, že toto sa mení na individuálne členstvo; dohodli sa, že spoločný nájom predmetného družstevného bytu zaniká a výlučným nájomcom bytu a členom družstva sa stáva žalovaný. Vychádzajúc z obsahu Dohody mal za to, že takouto dohodou nedošlo k vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej aj „BSM“), majetkové právo zo zrušeného členského podielu ňou výslovne neupravené nebolo. Poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 26/2010, 3 Cdo 98/2003 a 1 Cdo 289/2006, podľa ktorých pri konaní o zrušenie spoločného nájmu bytu nie je zákonný podklad vytvárajúci priestor na finančné vyrovnanie hodnoty členského podielu a uviedol, že majetkové právo zo zrušeného členského podielu patrí do BSM, vzťahuje sa naň režim uvedený v § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“), pretože z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že návrh na vyporiadanie BSM žiaden z účastníkov nepodal a veci, ktoré patrili do BSM si nerozdelili. Z uvedeného

odvodil, že nárok žalobkyne na vyporiadanie jej podielového spoluvlastníctva k predmetnému majetkovému právu je dôvodný a návrhu vyhovel. Záverom poznamenal, že v konečnom rozhodnutí bude rozhodovať o hodnote majetkového podielu žalobkyne v podiele 1 z majetkovej hodnoty spoločného majetkového práva účastníkov, ktorá sa stanoví zo všeobecnej, tzv. trhovej ceny porovnateľného bytu a za tým účelom doplní dokazovanie.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovaného rozsudkom z 26. septembra 2013, sp. zn. 3 Co 207/2012, rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.). Potvrdenie prvostupňového rozsudku odôvodnil jeho vecnou správnosťou. V celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa, v podrobnostiach odkázal na písomné odôvodnenie rozhodnutia.

3. Na základe dovolania žalovaného Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením z 29. februára 2016 sp. zn. 1 Cdo 49/2014 rozsudok krajského súdu v Košiciach z 26. septembra 2013 sp. zn. 3 Co 207/2012 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Konštatoval porušenie práva na spravodlivé súdne konanie spôsobom nerešpektujúcim princíp rovnosti zbraní v odvolacom konaní a odňatie možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

4. Po vrátení veci najvyšším súdom Krajský súd v Košiciach v poradí druhým rozsudkom z 3. mája 2017, sp. zn. 11 Co 191/2016, rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny (§ 387 ods. 1 C.s.p.); stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie; reagoval na podstatné odvolacie námietky žalovaného. Uviedol, že dohoda bývalých manželov podľa § 705 ods. 2 OZ o ďalšom nájme nie je viazaná na súčasné vyporiadanie spoločných majetkových práv bývalých manželov a do doby zániku spoločného nájmu a spoločného členstva v družstve nie je možné vykonať vyporiadanie tohto majetkového práva. V súvislosti s Dohodou uzavrel, že okolnosť omylu nemôže mať relevantný dopad na posúdenie jej obsahu a platnosti. Nepovažoval za dôvodnú námietku týkajúcu sa aplikácie ustanovení Obchodného zákonníka na predmetný prípad s poukazom na to, že § 223 ods. 2 netýka sa vyporiadania členského podielu ako majetkového práva bývalých manželov. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 183/2010 a sp. zn. 2 MCdo 21/2005 v ktorých dovolací súd rozhodoval o obdobných prípadoch. Výrok o nároku na náhradu trov konania odôvodnil aplikáciou § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p.

5. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie. V dovolaní uviedol, že ho podáva podľa § 421 ods. 1 písm. a/, b/ a c/ C.s.p., keď súdy vec nesprávne právne posúdili, pričom v podstatnej miere zopakoval svoju argumentáciu z dovolania. Podľa jeho presvedčenia interpretácia rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 183/2010, ktoré je základom napadnutého právneho posúdenia odvolacím súdom, je nesprávna. V označenom rozhodnutí dovolací súd riešil otázku, či možno vysporiadať členský podiel, či majetkovú hodnotu členstva v družstve, pred tým, než dôjde k zrušeniu spoločného nájmu bývalých manželov rozhodnutím súdu, či ich dohodou. Mal to, že v jeho prípade nejedná sa o takýto prípad, keďže ako bývalí manželia uzavreli súčasne dohodu o vysporiadaní spoločného nájmu ako aj dohodu o vysporiadaní spoločného členstva, z ktorej textu nevyplyva záver, ktorý si osvojil odvolací súd. Naďalej zotrval na názore, že vyporiadanie ktorého sa domáha žalobkyňa nemožno vzťahovať na ustanovenia OZ. Navrhoval napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a tiež aj rozsudok prvoinštančného súdu zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

6. Žalobkyňa sa k dovolaniu vyjadrila podaním z 2. októbra 2017. Vo svojom písomnom vyjadrení uviedla, že dovolanie je neopodstatnené a nedôvodné. Podľa jej názoru rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie spočíva na správnom právnom posúdení.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 C.s.p.), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie žalovaného treba odmietnuť.

Na odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá C.s.p.) dovolací súd uvádza nasledovné:

8. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 1 a ods. 2 C.s.p.).

9. Právnym posúdením veci treba považovať činnosť súdu spočívajúcu v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej normy, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio juris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio fakty), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Nesprávnosť právneho posúdenia veci preto nemožno vymedziť nesprávnym či nedostatočným zistením skutkového stavu, ale len argumentáciou spochybňujúcou použitie právnej normy súdom na daný prípad, alebo jej interpretáciu, prípadne jej aplikáciu súdom na zistený skutkový stav.

10. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 C.s.p., rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 C.s.p.). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 C.s.p., má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 C.s.p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

11. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 C.s.p., musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad ustanovení Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním, nie o právnu otázku, ktorá podľa dovolateľa mala byť riešená. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 C.s.p. musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

12. Podľa dovolacieho súdu takáto argumentácia v dovolaní žalovaného absentuje. Žalovaný v dovolaní ničím nespochybňuje záver odvolacieho súdu v tom, že o vyporiadaní hodnoty členského podielu možno rozhodnúť až po zrušení spoločného nájmu a spoločného členstva rozvedených manželov v družstve (705 ods. 2 OZ). Dovolací súd pri posudzovaní prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nemôže posudzovať správnosť skutkových zistení súdov alebo výsledok hodnotenia, resp. nevyhodnotenia dôkazov, premietajúci sa do skutkových zistení súdu. Dovolateľ si námietkami nesprávnych skutkových zistení a nesprávneho vyhodnotenia dôkazov dostatočne neuvedomuje procesné dopady a súvislosti toho, že dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 C.s.p.).

13. Navyše, nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 C.s.p., je konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa odvolací súd riešil nesprávne. Len v takomto prípade dovolací súd má totiž možnosť posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.), či v rozhodovacej praxi ešte nebola riešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p.) alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ C.s.p.).

14. Keďže právna otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 C.s.p. nebola žalovaným v dovolaní nastolená (len samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, ako i sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 C.s.p. a § 432 ods. 2 C.s.p.), dovolací súd dovolanie žalovaného odmietol podľa § 447 písm. f/ C.s.p.

15. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.).

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.